

Diószeghy László

1872—1942

Írta: Dr. SZÉKELY ZOLTÁN

Diószeghy László 1872-ben Sepsiszentgyörgyön született, dolgozó munkás szülőktől. Apja, *Károly*, üstgyártó rézműves volt, anyja neve *Heinze Lujza*. Iskoláit *Sepsiszentgyörgyön*, az állami fiúpolgáriban kezdte az 1883—84. iskolai évben. Abban az időben érvényben lévő hat polgári osztályt az 1888—89. iskolai évben végezte el. Ügyes, tehetséges tanuló volt, kitűnő tornász, ünnepi szavaló, rajzkészsége korán felhívta tanárainak a figyelmét s a polgári iskola VI. osztályának elvégzése után, 18 éves korában, Sepsiszentgyörgy városa ösztöndíjjal a müncheni festőakadémiára küldi el, ahol *Böcklin Arnold*, majd *Herterich Lajos* német festő tanítványa lesz. Miután *Münchenben* tanulmányait befejezte, *Budapesten* helyezkedik el s a *Nemzeti Szalonban* állított ki több képet, melyek közül az egyik, a „*Virágos rét*” című, díjat is nyert. Arc- és tájképeket fest olajban, továbbá freskókat, többek között ő festette *Blaháné* öltözőjének freskóit is. Fejlődésének következő szakaszában áttér az akvarell-festészetre. Erre az időre esik 1904-ben történő házassága is, ami élete további folyására döntő jelentőséggel bír, ugyanis 1907-ben felesége rokonai meglátogatására az *Arad-tart.*-ban levő *Újszentannára*, majd *Borosjenőre* megy. A vidék természeti szépsége, gyönyörű népviselete olyan hatást gyakorol

---

¹ A *sepsiszentgyörgyi Tartományi Múzeum* gyűjteményeinek anyaga jórészt lelkes gyűjtők adománya révén jött létre. Az adományok között az utóbbi évek során páratlan a maga nemében *Diószeghy László* festőművész mintegy 25.000 darabból álló, tudományosan feldolgozott lepkegyűjteménye. A lepkegyűjtemény anyagát *Diószeghy László* a *Retyezát* s *Borosjenő* környékén gyűjtötte s még életében a *sepsiszentgyörgyi Múzeumnak* adományozta. A gyűjtemény az adományozó 1942-ben bekövetkezett halála után *Borosjenőn* maradt, s *Lönhard Miklós* órásmester gondozta. Anyagi nehézség miatt csak 1948 őszén kerülhetett sor az elszállítására, amikor *Kisgyörgy Tamás*, a múzeum igazgató-választmányának elnöke s e sorok írója személyesen utaztak le *Borosjenőre* s gondoskodtak a gyűjtemény elszállításáról. A *Solymossy-kastély* padlásfeljárója alatt hányódó lepkegyűjteményt sikerült megmenteni a pusztulástól s az ajándékozó eredeti terve szerint, a *sepsiszentgyörgyi Tartományi Múzeum* egyik külön termében nyert elhelyezést.

rá, hogy végleg le is telepedik *Borosjenőn*. Képeinek tárgya jórészt *Arad-tartomány* festői vidéke s népe. *Aradon* 1907-ben rendezte az első gyűjteményes kiállítását. Ettől kezdve majdnem minden évben rendez kiállítást. Sok képét az aradi *Kultúrpalota* őrzi, így a „*Pokol kapuja*“, „*Dézsás mő-cok*“, stb. című képeit. A tájfestés mellett templomi freskókat s oltárképeket is festett, így a szegedi *Szent Rókus* templom, az *Arad-tartományi Újszentanna, Bokszeg*, a *Kolozs-tartományi Vice* községek templomai számára. Magánmegrendelésre is festett szentképeket. Művészete magánviseli két mesterének, *Böcklinnek* és *Herterichnek* a hatását. Különösen

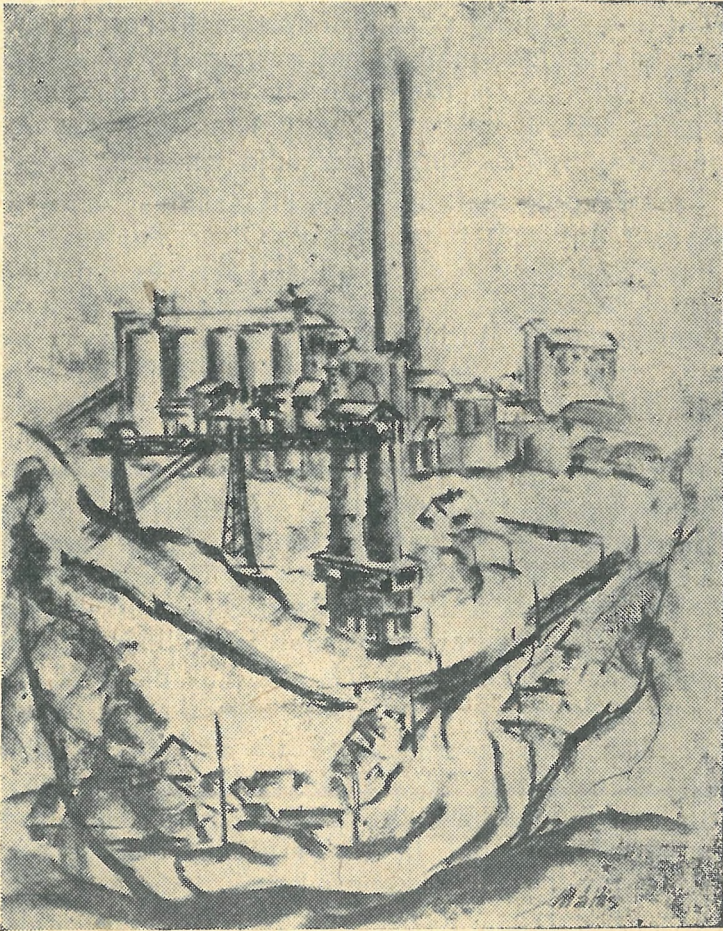

1. kép. Diószeghy L.: Téli táj. A sepsiszentgyörgyi múzeum képtárában.

Böcklin hatása nyilvánul meg képei színeinek megkapó természetességében és frissességében, romantikus s mégis modern tájképi felfogásban. *Herterich* hatása érzik templomi tárgyú képein. Képei közül sok külföldre is kijutott, így *Londonban*, *Konstantinápolyban*, *Alexandriában*, *Kairóban*, sőt *Amerikában New-Yorkban*, *Winnipegben* és *Buenos-Airesben* is őrznek egyes magánszemélyek *Diószeghytől* festményeket. Sok képe van *Aradon*, *Borosjenőn* és környékén. *Dr. Balogh Ernő* borosjenői kórházi főorvos tulajdonában van néhány szép olajfestménye. A *sepsiszentgyörgyi Múzeum* képtára csak egy ifjúkori olajfestményét, mely *Horváth Elek* zeneiskolai tanárt ábrázolja, továbbá három akvarellét őrzi.

Diószeghy László a tudományos világ előtt nemcsak mint festő, de mint kiváló lepkegyűjtő s szakértő is ismeretes. Már tanuló korában nagy érdeklődést tanúsított a természettudományok iránt. Az 1885—86. iskolai évben, III. oszt. tanuló korában, a „*növénygyűjtés*“ terén kifejtett mun-

kásságért 2 frt. jutalomban részesült. Borosjenőn történt letelepedése, a vidék gazdag állat- és növényvilága ösztönzőleg hatott ilyen irányú tevékenységére. Festői témák keresése közben állandóan gyűjtötte s preparálta a *Retyezát* vidékének lepkevilágát. Tudományos kapcsolatokat tartott fenn a belföldi s külföldi szakemberekkel (többek között *Ostrogovits* és *Szádeczky-Kardos Gyula* kolozsvári, *Max Bartel* nürnbergi professzorokkal). Életének utolsó éveiben a londoni *British Múzeum* számára gyűjtött adatokat az *Erdélyi Kárpátok* faunájára vonatkozólag. Az 1931. év júliusában a *sepsiszentgyörgyi múzeum* által rendezett székelyföldi kutatókörúton is részt vett, mely alkalommal főleg a volt *Háromszékmegye* területén végzett gyűjtőmunkát. Kutatásainak eredményeit részben tudományosan is feldolgozta. Nevezetesebb munkái: *Die Lepidopterenfauna des Retyezát-Gebirges* (Verhandlungen und Mitteilungen des Siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt LXXIX—LXXX. Band. Jahrgang 1929—30; *Beiträge zur Lepidopterenfauna des Retyezát-Gebirges*. Publicațiunile Muzeului Jud. Hunedoara. Tom. V. (XXVII), Mem. 2. Deva, 1930.)

3. kép. Máttis J.: Épülő gyár.